

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

**SZÖVEGES KIEGÉSZÍTŐ BESZÁMOLÓ A 2016. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI
MELLÉKLETHEZ**

I. A szervezet azonosító adatai

név: Tempus Közalapítvány

székhely: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

bejegyző határozat száma: 01.PK. 60 336/1996/3

nyilvántartási szám: 01-01-0006170.

képviselő neve: Dr. Nemeslaki András

II. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

II.1 Bevezetés

Az 1996-ban létrehozott Tempus Közalapítvány az Emberi Erőforrások Minisztériumának felügyelete alatt működő, közhasznú szervezet, amely nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programokat kezel, különböző képzéseket nyújt az EU támogatások felhasználása témakörében, illetve tudásközpont szerepet tölt be.

2016-ban jelentősen erősödött a Közalapítvány hazai és nemzetközi szerepvállalása, ami kifejeződik a feladatok megnövekedett számában – kiemelve az év elején elindult EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 számú **Campus Mundi kiválósági projektet** a hazai felsőoktatás versenyképességének javítására - és a már meglévő tevékenységek volumenének növekedésében is.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2016. április 1-jével létrehozta a felsőoktatás területén működő **Mobilitási Bizottságot**, amelyhez a szakmai és szervezési háttérrel a Tempus Közalapítvány biztosítja.

A komplexebb feladatkörnek és ezzel összefüggésben a munkatársak megnövekedett létszámának következtében 2016 tavaszán módosult a **Közalapítvány szervezeti felépítése**, és öt nagy szervezeti egység (Erasmus+ programiroda, Felsőoktatási Programokért felelős egység, Study in Hungary egység, Kommunikációs egység, Gazdasági egység) jött létre. A változást a Szervezeti és Működési Szabályzat 2016 tavaszi módosítása képezte le.

Több hónapos egyeztetést követően – a 21/2016 (VIII.24.) EMMI rendelet (egyes miniszteri rendeleteknek a Család-, Ifjúság-, és Népesedéspolitikai Intézet megszűnésével összefüggő módosításáról) alapján – 2016 szeptemberétől kibővült a Közalapítvány feladatköre az **Erasmus+ Ifjúsági programrész átvételével**. Az átvételt megelőzően az Európai Bizottság megbízásából az Emberi Erőforrások Minisztériumának bevonásával megtörtént a Közalapítvány előzetes tanúsítása, amely során az átvételhez szükséges jogi környezet, szervezeti felépítés és belső szabályozás vizsgálatára került sor. Az átvételt megelőzően a Közalapítvány Szervezeti és Működési Szabályzata is módosításra került 2016. augusztusban.

2016 decemberétől a Közalapítvány intenzívebben vállal részt az ACA (Academic Cooperation Association) munkájában azzal, hogy irányító testületi (Administrative Council) tagságot vállalt.

2016 december végével a Közalapítvány Alapító Okirata is módosult, amire a következő változások adtak indokot: a kuratórium tagságában történt változás, a szervezeti átalakításokhoz kapcsolódóan az igazgatóhelyettesi pozíció kialakítása, az Erasmus+ program ifjúsági területének átvétele, illetve a Stipendium Hungaricum program nevesítése.

2016-ban a Tempus Közalapítvány – megnövekedett feladataival összhangban – a központi költségvetésből a korábbi évekhez képest magasabb támogatást kapott. A támogatás növekedését az Erasmus+ program kiterjesztése, különös tekintettel az ifjúsági terület átvételére, illetve a Stipendium Hungaricum program partnereinek és ezzel kvótahelyeinek jelentős emelkedése okozta.

A Közalapítvány Kuratóriuma 2016-ban 13 alkalommal, a Felügyelő Bizottság pedig 6 alkalommal ülésezett.

2016-ban is több külső ellenőrzésre került sor a Közalapítványnál:

- 2016. február – április: az Erasmus+ program 2015. évi megvalósításának vizsgálata: EMMI, Consultatio Kft.
- 2016. március: TAMOP 4.2.4.B/ 2-11/1-2012-0001 nemzeti Kiválóság Program – Campus Hungary K+F projektekhez és képzési programokhoz kapcsolódó nemzetközi hallgatói mobilitás személyi támogatási rendszerének fejlesztése konvergencia program pénzügyi elszámolás ellenőrzése: NGM Regionális fejlesztési programokért felelős helyettes államtitkárság
- 2016. május: EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 Közbeszerzési minőségellenőrzés, Személyszállítási és utazási csomag szolgáltatások megrendelése vállalkozási (utazási, utazásszervezői, utazásközvetítői) szerződés keretében: Miniszterelnökség, Közbeszerzési felügyeletért felelős helyettes államtitkárság, Közbeszerzési felügyeleti főosztály
- 2016. június: 10576-1/2014/OKNEF sz. támogatási szerződésben foglaltak felhasználása: EMMI Nemzetközi Szervezetek Főosztálya, Nemzetközi Igazgatási Főosztály
- 2016. szeptember: az Erasmus+ ifjúsági program nemzeti irodai feladatainak család-, ifjúság- és népesedéspolitikai intézet illetve a Tempus közalapítvány közötti átadásáról, valamint a Tempus közalapítvány rendszereinek vizsgálatáról: Pro-Finax Pénzügyi és Gazdasági Tanácsadó Kft.
- 2016. október: ISO 9001:2015 szabvány szerinti megújító audit: International Cert Hungary Kft.
- 2016. november: a TKA iratkezelésének ellenőrzése: Magyar Országos Levéltár
- 2016. november: 2013 LdV audit: Európai Számvevőszék

Valamennyi ellenőrzés szabályosnak és hatékonynak találta a Közalapítvány működését. A Tempus Közalapítvány 2016. évi belső ellenőrzése a Felügyelő Bizottság és a Kuratórium által elfogadott munkaterv alapján zajlott. Az ellenőrzés megállapításaira intézkedési terv készült feladat, felelős és határidő megjelölésével.

A Közalapítvány **szakmai tevékenységére** és **erősödő szerepvállalására** nézve részleteiben a következők állapíthatók meg:

I. ERASMUS+ program

2016-ban az **Erasmus+** program a harmadik évébe lépett. A már lezárult projektek beszámolóin keresztül egyértelműen kirajzolódott, hogy a pályázatokban megcélzott és a megvalósult tevékenységek is egyre jobban illeszkednek a meghirdetett prioritásokhoz, emellett pedig fenntartható volt a támogatások felhasználásának igen magas mértéke. A projektek tartalmi fókuszává mára a mobilitásban is az egyéni tanulási eredményeken túl az intézmény egészére ható módszertani innováció vált. Mindez azt jelzi, hogy a pályázati rendszer üzeneteit, szemléletmódját a pályázóknak sikerült magukévá tenniük. Emellett 2016-ban nagyobb számban meg tudtak jelenni a kis léptékű, tapasztalatcserére irányuló partnerségek, ami által egyrészt kibővíthetett a résztvevői kör, másrészt lehetővé vált a hálózatosodás, a jó gyakorlatok átvétele a kevésbé tapasztalt pályázó szervezetek részére.

- 2016-ban a **köznevelés** területén 61 projektben 435 mobilitás támogatása valósult meg, mely mind a projektek számának, mind a kiutazók számának növekedését jelentette. A köznevelési nemzetközi együttműködési projektek tekintetében kiemelt figyelmet szenteltünk a tapasztalatcserére irányuló együttműködésekre, melyek a megelőző években is jelentős bázisát jelentették a köznevelés területén beérkezett és majd támogatott pályázatoknak. Ennek köszönhetően a 2015. évi 6 pályázathoz képest 20 tapasztalatcserére irányuló magyar koordinációjú pályázat támogatására került sor.
- A mobilitások száma a **szakképzés** területén tovább növekedett az előző évekhez képest: 2358 diák, 729 munkatárs, valamint 209 kísérő kapott támogatást 100 mobilitási projektben. A nemzetközi kapcsolatépítés tekintetében 2016-ban a 11 támogatott pályázatból 3 volt jó gyakorlatok cseréjére irányuló stratégiai partnerség, 8 pedig innovációt támogató projektterv.
- A **felnőtt tanulási szektorban** 10 intézmény mobilitási pályázata kapott támogatást, ami 77 mobilitást jelent, így továbbra is a kitűzött indikátornak megfelelő volt a pályázati aktivitás, bár némileg alacsonyabb a 2015-ös évhez képest. A partnerségek terén a támogatott pályázatok száma ugrásszerűen megnövekedett, a támogatott 10 pályázatból 6 szellemi termék kidolgozását tervezi és 4 tapasztalatcserére alapuló együttműködésre fókuszál.
- Az Erasmus+ program 2016-os felhívása kapcsán az 53 Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező **felsőoktatási** intézmény közül 49 intézmény részesült támogatásban a klasszikus, 33 Erasmus+-partnerország között megvalósuló mobilitási program keretében. A 2015/2016-os tanévben 4124 hallgató vett részt Erasmus+ mobilitásban, ezen felül összesen 1837 felsőoktatási oktatási és képzési célú munkatársi mobilitás valósult meg.

A 2015/16-os tanévben a Tempus Közalapítvány 709 résztanulmányokat folytató hallgató részére biztosított havi 100 euró Erasmus+ szociális kiegészítő támogatást, ami a mobilitásban résztvevő hallgatóknak több mint 20%-át jelenti. A kiegészítő támogatás célja egyenlőbb esélyt nyújtani a felsőoktatási mobilitás területén is a kiutazók számára az Erasmus+ programban.

A Tempus Közalapítvány az Erasmus+ programban kiemelt figyelmet fordít a fogyatékkal élő vagy tartósan beteg hallgatók és személyzet kiegészítő anyagi támogatására, így ösztönözve részvételüket a programban. A 2015/2016-os tanévre vonatkozóan 39 fő részére ítélte meg a Kuratórium a kiegészítő támogatást.

Az Erasmus+ program nemzetközi kreditmobilitás pályázattípusa keretében 2016-ban 22 intézmény részesült támogatásban, melyek keretében összesen 934 fő mobilitása valósulhat meg (részben kiutazás, részben beutazás) Európán kívüli partnerországok vonatkozásában.

A stratégiai partnerségek pályázati forma tekintetében három magyar koordinálású projekt nyert támogatást a felsőoktatási szektorban, ezeken kívül Európa-szerte nagy számban nyertek támogatást olyan partnerségek, melyekben magyar felsőoktatási intézmények vesznek részt partnerként.

- Az **ifjúsági terület** vonatkozásában 2016-ban összesen 514 Erasmus+ mobilitási pályázatot nyújtottak be, melyek közül 250 tartalmazott ifjúsági csereprogramot, ami ezzel a leggyakrabban választott tevékenység típus maradt 2016-ban is az ifjúsági mobilitások között. A támogatási arány ifjúsági csereprogramok tevékenység típusban 30%, EVS-ben 62%, szakemberek mobilitása kategóriában pedig 13,5% körül alakult, ami összesen 161 projekt támogatásán keresztül összesen 4283 egyéni mobilitás megvalósítását tette lehetővé. Stratégiai partnerségek területen összesen 8 pályázat kapott támogatást. Az ifjúsági területen összesen 85 nemzetközi együttműködési tevékenység (TCA) valósult meg 2016-ban, összesen 200 szakember támogatásával, melyek közül 8 Magyarországon, az Erasmus+ ifjúsági csoport koordinációjában került megrendezésre. Fontos kiemelni, hogy a programban az ifjúsági terület kizárólag a nem formális és informális tanulási lehetőségeket foglalja magába.

II. Felsőoktatási programok

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának jóváhagyásával 2016 elején elindult az EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 számú **Campus Mundi** kiválósági projekt. A projekt célja egyrészt a hazai felsőoktatás versenyképességének növelése, minőségének javítása, nemzetközi elismertségének és nemzetközi hallgatóvonzó képességének növelése; másrészt a hallgatói mobilitás támogatása a meglévő mobilitási programok közötti szinergiák kiaknázásával, a végzett hallgatók kompetenciáinak és munkaerőpiaci foglalkoztathatóságának növelése, különös tekintettel az önerőből nemzetközi mobilitásra nem képes tehetséges, hátrányos helyzetű hallgatók tapasztalatszerzésére. A projekt első évében 723 hallgató kapott támogatást külföldi részképzésen, szakmai gyakorlaton vagy rövid tanulmányúton való részvételre.

A Campus Mundi projektben az ösztöndíjazás mellett a Tempus Közalapítvány kiemelt hangsúlyt fektet a magyar felsőoktatás **nemzetköziesítését támogató, valamint a kifelé és befelé irányuló mobilitást segítő szakmai tevékenységekre**, amelyek három fő pilléren nyugszanak:

Az **intézmények szakmai fejlesztésére** Peer learning activity (PLA) típusú műhelyek adnak lehetőséget nemzetközi és hazai szakértők részvételével.

A **nemzetköziesítési auditok** szakértők bevonásával a felsőoktatási intézményeknek nyújtanak segítséget nemzetköziesítési törekvéseikben.

A **nemzetköziesítés itthon** elnevezésű irányzat szellemében kiemelt szerepet kap az intézmények hazai szolgáltatásfejlesztése (pl. **mentorrendszer kialakítása**) valamint a

munkatársak kompetencia-fejlesztése a munkájukhoz kapcsolódó szakmai műhelyek szervezése révén.

Kiemelt cél továbbá a magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi láthatóságának támogatása **intézményi fókuszú, valamint hallgatótoborozó vásárok** keretében, közös standon való megjelenések révén.

A **Stipendium Hungaricum** programban az előző évhez képest jelentősen nőtt a külföldi partnerek száma, ezzel együtt az elnyerhető ösztöndíjas helyek is. Míg 2015-ben 36 partner, összesen 2320 kvótával vett részt a programban, 2016-ban 51 partner számára felajánlott 3600 hellyel dolgozik a program. A jelöltek közül a bírálati folyamatot követően 2313 külföldi hallgató kezdte meg tanulmányait a 2016/2017-es tanév őszi félévében a hazai fogadóegyetemen, ami 116%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Ehhez a számhoz adódik még hozzá azon hallgatók száma (1300 fő), akik a program támogatásával már korábban megkezdték magyarországi tanulmányaikat.

A 2016/2017-es tanévre összesen 100 pályázat érkezett a Központi **CEEPUS** Irodához, melyből 74 hálózat került elfogadásra. Magyarország ezek közül ötöt koordinált, további 52-ben szerepelt partnerként, összesen 110 alkalommal¹ vett részt magyar intézmény valamely szervezeti egysége partnerként magyar vagy külföldi koordinációjú hálózatban. A nyertes magyar pályázók 3140 ösztöndíjhónapot igényeltek a beérkező hallgatók és oktatók számára, míg Magyarország a 2016/2017-es tanévre 650 hónap támogatást ajánlott fel.

Az **EGT** Finanszírozási Mechanizmus keretében megvalósuló Ösztöndíj program Magyarország és a donor országok, azaz Norvégia, Izland és Liechtenstein közti együttműködéseket támogatja az oktatás területén. A Felsőoktatási mobilitási pályázatok program keretében a 2016-os évben 30 hallgatói és 49 oktatói mobilitás valósult meg, míg az Előkészítő látogatások tekintetében 21 pályázó 69 fővel nyert támogatást.

A 2015. április 16-i átvétel óta folyamatosan zajló újítások mellett az **államközi ösztöndíjas terület** technikai és szakmai háttere 2016-ban már stabilan működött. A Tempus Közalapítvány az államközi területen belül továbbra is ellátja az Államközi Ösztöndíjak, a Collegium Hungaricum, a DAAD Ösztöndíjak, valamint a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj programok koordinálását. Az e programokhoz kapcsolódó ki- és beutazói rész- és teljes képzéses, tanulmányutazás és nyári egyetemi felhívásokat 2016 októberétől több lépcsőben pályáztatta a Tempus Közalapítvány.

A Tempus Közalapítvány az Emberi Erőforrások Minisztériuma partnereként valósítja meg 2014. november 1. és 2016. április 30. illetve hosszabbítással július 31-ig tartó, az Erasmus+ KA3 program keretében, az Európai Felsőoktatási Térség reformja projektet. A tevékenységek mindeneke előtt a hazai felsőoktatás nemzetköziesítését, a mobilitás fejlesztését támogatja, hozzájárul a hazai felsőoktatási intézmények kapacitásainak bővítéséhez és az oktatás-tanulás minőségének javításához, ill. a felsőoktatás és a vállalatok közti együttműködések fejlesztéséhez.

III. Kommunikációs tevékenység

¹ Egy hálózatban több magyar felsőoktatási intézmény is szerepelhet partnerként.

2016-ban összesen 120 szakmai **rendezvényre** került sor, melyeken 4564-en vettek részt. Ezen felül 51 fesztiválon és egyéb eseményen való megjelenésre is sor került. Az események közül kiemelkedő volt a legjobb projekteket évről-évre bemutató Erasmus+ konferencia, a Campus Mundi projekt nyitókonferenciája, a Magyarországon Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal tanuló külföldi hallgatók számára szervezett találkozók, az Erasmus Mundus nemzetközi tréning, az EHEA projekt keretében megrendezett nemzetközi HEInnovate konferencia, az Európai Önkéntes Szolgálat 20. évfordulójának záró eseménye, valamint a Tempus Közalapítvány 20. születésnapja alkalmából rendezett ünnepi esemény.

2016-ban 49 féle **kiadvány** jelent meg, valamint számos installáció, molinó és elektronikus grafikai anyag született, köztük a nemzetközi megjelenésekhez több mint 12 standterv. Az elmúlt évben 20 infografika készült a legváltozatosabb témákról, ezek továbbra is népszerű és hatékony eszközt jelentenek az online kommunikációban. A promóciós anyagok közül kiemelendő a Campus Mundi ösztöndíjakat népszerűsítő animációs videó és a Magyarországon tanuló külföldi hallgatókkal készült interjúkból készült válogatás.

2016-ban 1.077.368 látogatás került regisztrálásra a Közalapítvány **honlapján**, ami az előző évi látogatottságnak közel a háromszorosa. A teljes évre vetítve havonta átlagosan 89.780, naponta átlagosan 2.951 látogató járt a honlapunkon. Összesen 5.762.994 oldalt töltöttek le. A honlapra érkezőknek csupán 2,13%-a hagyta el az oldalt további kattintás nélkül, ez kiemelkedően jó eredmény. A leggyakrabban látogatott oldalak a Stipendium Hungaricum oldalai voltak, ezeket követték az Erasmus+ pályázati oldalai, valamint a Campus Mundi ösztöndíj oldalai. Jó helyezést ért el (18. hely) a Módszertani ötletgyűjtemény keresője is. Az elektronikus hírlevél 15.181 olvasóhoz jutott el havonta.

A médiában az Erasmus+ ifjúsági területtel együtt összesen 2322 megjelenés történt, ezek 56%-a részletesen foglalkozik egy-egy pályázati programmal, illetve megvalósított projekttel. Legnépszerűbbnek továbbra is az Erasmus+ program és annak is a felsőoktatási fejezete bizonyult.

A **Nemzeti Europass Központ** eredményei közül kiemelendő, hogy a honlapnak 2016-ban 609.098 látogatója volt, ez 50.758 látogatót jelentett havonta, ami 28 %-kal magasabb, mint a 2015-ös eredmény, valamint hogy 2016-ban 2593 darab Mobilitási Igazolványt állítottunk ki, ami 7,2%-os növekedést mutat 2015-höz képest. A Közalapítvány munkatársai 26 állásbörzén és információs napon jelentek meg Budapesten és vidéki városokban, összesen több mint 1500 főt elérve személyesen.

Az **Európa a polgárokért** program információs pontjaként 8 rendezvényt tartottunk, melyen 204 érdeklődő vett részt. 2016-ban összesen 42 db magyar koordinálású pályázat kapott támogatást. Emellett további 109 projektben 210 magyar szervezet vett részt partnerként.

A magyarországi **Eurodesk** hálózat 2016. szeptember 1-től működik a Tempus Közalapítvány Kommunikációs Egységében. Az Eurodesk alapvető célja mobilitási információk szolgáltatása a fiatalok számára, és ezáltal aktív állampolgári részvételük ösztönzése. A magyar hálózat 35 aktív partnerrel működik, a partnerek fiatalokkal foglalkozó vagy ifjúsági civil szervezetek országszerte. A partnerek folyamatos képzésben vesznek részt, ezen túl hálózati projektek megvalósításához kapnak támogatást, melyekben a szervezetek régiós konzorciumokban vesznek részt, a projekteket az országos koordináció monitorozza. 2016-ban az Eurodesk országos központja 11 saját szervezésű és/vagy koprodukcióban megvalósuló eseményen 1161 fiatalot és fiatalokkal foglalkozó szakembert ért el közvetlenül

mobilitási lehetőségekkel. További 16 külsős rendezvényen működött közre előadással, standdal, műhelyfoglalkozással, amelyek révén összesen 2077 résztvevőnek szolgáltatott Európai Unió és nemzetközi mobilitási információkat.

IV. Tudásmenedzsment

Az egész életen át tartó tanulás és mobilitás támogatása, az oktatási és képzési rendszerek közti átjárhatóságot támogató eszközrendszerek hazai megismertetése (EKKR, ECTS, ECVET, LLG, validáció, ESCO, EUROPASS) terén 2016-ben is folytatódott a tanulási eredmény alapú szemlélet terjesztése, részben az ECVET szakértői hálózat tevékenységén keresztül, valamint képzési programok, tananyag kidolgozás és szakmai műhelyek, konferenciák szervezése által.

A Közalapítvány hosszú évek óta fordít figyelmet a köznevelésben, szakképzésben és felnőttoktatásban dolgozó **pedagógusok szakmai módszertani támogatására**, az egymástól való tanulás kultúrájának elterjesztésére, jó példák megosztására. Ezt a célt szolgálja többek között a TKA honlapján 2014-ben létrehozott Tudástár² felülete, amely integráltan tartalmazza a Módszertani ötletgyűjteményt és a Digitális Módszertárat. A gyűjtemény jelenleg több mint 800, pedagógusok által írt és kipróbált ötlettel, tanmenettel, projekttervvel segíti a tanórák tervezését. 2016-ban közzé tett felhívásunkra újabb 63 ötlet érkezett be, melyek közül a szakértői értékelés eredményeképp a TKA Kuratóriuma hat ötlet díjazását támogatta. A Digitális Pedagógus Díj átadása, az ötletek bemutatása a több száz pedagógus részvételével zajló, a Tempus Közalapítvány társszervezésével évente megrendezésre kerülő Digitális pedagógus konferencián³ történt.

A Közalapítvány szervezeti keretein belül társadalmi vállalkozásként működő **Képzőközpont** kurzusain, műhelymunkáin, kiadványain és tananyagain keresztül európai kitekintést, gyakorlatba átültethető tudást, szakmai kapcsolatokat és szellemi feltöltődést kíván nyújtani a közszférában dolgozó szakembereknek ahhoz, hogy eredményesebben végezzék napi munkájukat hazai és nemzetközi környezetben. Cél a közszférában dolgozó munkatársak szakmai megerősítése és a közszféra, azaz a közigazgatás, köznevelés és felsőoktatás nemzetköziesítési folyamatának előrelendítése a Közalapítvány által fejlesztett oktatási szakmai szolgáltatásokkal.

A Közalapítvány oktatási tudásmenedzsment tevékenységének fontos eleme az európai szakpolitikai célok és eszközök hazai implementálásának támogatása, az európai uniós közös oktatási célkitűzések hazai megvalósításának előmozdítása különös hangsúllyal az Európa 2020 stratégiában, az Oktatás és képzés 2020 munkaprogramban, valamint az Európai Szemeszterben foglaltakra. Ennek kapcsán megvalósuló **nemzetközi projektjeink** eredményei szakmai inputot szolgáltattak több hazai stratégia szakmai megalapozásához is.

Szektorközi együttműködéssel a korai iskolaelhagyás megelőzéséért (CROCOOS) címen 2014-ben elindított három éves projekt keretében egy intézményi korai jelző- és beavatkozási rendszer kidolgozása és három országban történő tesztelése zajlik a partner országokban már működő gyakorlatok összegyűjtése és elemzése alapján. 2015. szeptember 1. és 2016. december 31. között zajlottak a fenti szakmai elvek alapján elindított iskolai pilot programok 3 országban, ebből Magyarországon 5 iskolában. Az iskolai fejlesztések legfontosabb eredményeinek összegzésére 2017 tavaszán kerül sor, de az előzetes felmérések alapján

² http://tka.hu/tudastar_kereso

³ <http://digitalispedagogus.hu/>

elmondható, hogy a projekt során végzett tevékenységek által nőtt a tanárok érzékenysége a lemorzsolódás problémája iránt, megerősödtek készségeik a diákokkal való bizalom kiépítésében, amit bátran értékelhetünk első fontos lépésként a befogadó iskolai klíma megteremtésében.

Az év elején indult *Nemzetközi szintű tudásmegosztás a korai iskolaelhagyás csökkentéséért* (ESL PLUS) projekt egy európai szintű tematikus hálózat és az ahhoz kapcsolódó online közösségi felület felépítését tűzte ki célul, a nemzetközi konzorcium vezetője a Közalapítvány. A magyar, holland, német, román és svéd partnereket tartalmazó konzorcium együttműködésében megvalósuló 30 hónapos projekt az oktatási méltányosság növelését célozza, a korai iskolaelhagyással kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudás összegyűjtése, elemzése, rendszerezése és terjesztése által.

A szintén nemzetközi forrásból indítottuk útjára a 2,5 éves *Európai szakmai és módszertani keret fejlesztése a tanárok kollaboratív tanulásának támogatására* (EFFECT) című projektet 2015 végén, melynek fókuszában a tanári kompetenciák fejlesztése áll, a tanári tanulás teljes életpályán átívelő támogatása által. 2016 során a projekt keretében lezárult a kutatás-fejlesztési szakasz, melynek során a partnerek egy előzetesen kidolgozott szakmai szempontrendszer alapján gyűjtöttek a kollaboratív tanulás körébe tartozó nemzeti esettanulmányokat. A háttér szakirodalom és az esettanulmányok szintetizálásával készült el az az útmutató, mely alapján három pilot országban (Magyarország, Lettország, Csehország) kollaboratív tanulási kísérleti programok zajlanak.

Tempus Közalapítvány, 2017. május 9.